

Birzgales pagasta bibliotēkas

DARBA PĀRSKATS PAR 2024.GADU

Saturs

Saturs.....	2
Kopsavilkums.....	3
1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums.....	4
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums.....	9
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	11
8. Novadpētniecība.....	11
9. Projekti	12
10. Publicitāte.....	12
11. Sadarbības tīkla raksturojums	13
Pielikumi	15
1.pielikums.....	16
2.pielikums.....	17

Kopsavilkums

Birzgales pagasta bibliotēkai ir nozīmīga loma - pagasta sabiedriskās dzīves procesos. Tādēļ ir būtiski nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu pieejamību. Bibliotēka ir svarīga ne tikai kā zināšanu krātuve, bet arī fiziskas vieta, kur pagasta iedzīvotājiem sanākt kopā.

Birzgales bibliotēkas darba prioritātes:

- ✚ būt par mūsdienīgu visām vecuma grupām atbilstošu vietējās nozīmes informācijas, sabiedriskās saskarsmes tikšanās vietu,
- ✚ attīstīt un pilnveidot iedzīvotāju vajadzībām un interesēm atbilstošus pakalpojumus (skatīt 5. nodaļā),
- ✚ popularizēt grāmatas nozīmi, veicināt lasīšanu un saturīgā laika pavadīšanu bērniem un jauniešiem (skatīt 7. nodaļā),
- ✚ bibliotēkas tēla veidošana (skatīt 10. nodaļā),
- ✚ sadarbības tīkla veidošana (skatīt 11. nodaļā).

“Restarts lasīšanai” bibliotēka iesaistās gan ar Bērnu un jauniešu žūriju, gan jau vairākus gadus vasarā notiek lasīšanas izaicinājums.

LNB datu centra darbības traucējumi neietekmēja bibliotēkas darbu, jo tajā laikā bibliotēka bija slēgta apmeklētājiem. Notika remontdarbi.

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Pēc pagasta iedzīvotāju atmiņām spriežot, bibliotēkas pirmsākumi meklējami ap 20.gs.30. gadiem. Oficiāli bibliotēka savu statusu ieguvusi 1945. gada 10. februārī, par ko liecina pirmais ieraksts inventāra grāmatā. Diemžēl sazinoties ar arhīvu, nav atrasti dokumenti, kas apliecinātu, 1945. gada 10. februārī, par bibliotēkas dibināšanas gadu. Bibliotēka ir darbojusies, bet par to nav oficiālu dokumentu.

Birzgales pagasta bibliotēkas sadarbības modelis ir decentralizēts ar Ogres Centrālo bibliotēku.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā notika pavasarī. Akreditācijas ekspertu komisija iepazinās ar bibliotēkas darbu, izvērtēja bibliotēkas atbilstību vietējās nozīmes bibliotēku statusam. Akreditācijas komisijas ieteikums – bibliotēkas vadītājam veikt tikai profesionālos amata pienākumus. Iepazīstinot pārvaldes vadītāju ar šo ieteikumu, rasts risinājums. No 2024. gada jūnija bibliotēkas telpu uzkopšanu veic pagasta pārvaldes darbiniece.

Akreditācijas komisijas ieteikums –uzlabot apgaismoju arī atrisināts. Oktobrī veikti elektromontāžas darbi. Bibliotēkas vadītājas darba vietai izveidots jauns apgaismojums ar diviem iebūvētiem LED gaismas paneliem.

Sekojošie ieteikumi ņemti vērā plānojot nākamā gada bibliotēkas budžetu.

Akreditācijas komisijas slēdziens – Birzgales pagasta bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir vietējās nozīmes bibliotēkas statuss.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējums bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai ir attīstību veicinošs. Darbinieka atalgojums ar katru gadu palielinās, tikai tādēļ, ka Latvijā palielinās minimālā alga, tādējādi arī mazliet palielinās atalgojums. Diemžēl nozarē strādājošo atalgojums nav konkurētspējīgs, ik gadu palielinās plaša starp minimālo algu un kvalificētu darbinieka atalgojumu.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	25 636	28048	31126
Darbinieku atalgojums (bruto)	7 849	9518	11098
Krājuma komplektēšana	2 959	2800	3035

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēka atrodas 1976. gadā celtā pašvaldības ēkā. Telpas ir izremontētas 2011. gadā.

Bibliotēkas abonementa zonā bija koka rāmja logi, kas savu funkciju pildīja jau no 1976. gada. Pārskata periodā, tika nomainīti logi. Tika veikta veco logu demontāža un jaunu logu izgatavošana. Darbu veica SIA "Glasteks" - kopējā summa 3268 eiro.

Bibliotēkas vadītājas atvaļinājuma laikā tika veikta bibliotēkas fasādes krāsošana. Darbu veica pagasta pārvaldes komunālās daļas darbinieks.

Bibliomāts divu gadu lietošanas laikā nenodrošināja kvalitatīvu pakalpojumu. Tika sastādīts defektācijas akts un atgriezts piegādātājiem (skatīt vairāk 5. nodaļā).

Ieplānots nākamā gada budžetā jauns bibliomāts.

Materiālais un tehniskais stāvoklis darbam ar bērniem un jauniešiem vērtējams kā labs, jo ir gan pufi, kur var lasīt grāmatas, gan atsevišķa bērnu zona pašiem mazākajiem pirmsskolas vecuma bērniem ar galdu un krēsliņiem. Iegādāts jauns grāmatu plaukts bērnu grāmatām.

Lasītava ir aprīkota ar diviem datoriem, kas ir pietiekami, lai izmantotu bibliotēkas pakalpojumus. Datoriem ir deviņi gadi, bet labi pilda savu funkciju.

Problēmas materiālā un tehniskā stāvokļa jomā nav.

4. Personāls

Bibliotēku vada un strādā viena darbiniece pilnā slodzē, kas 2021. gada jūlijā ieguva sociālo zinātņu maģistra grādu studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija” Latvijas Universitātē. Iegūtās zināšanas aktīvi tiek izmantotas ikdienas darbā.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Ogres novada pašvaldība	Par 2024. gada budžetu	1	<i>Attālināti</i>
2.	Tietoevry Latvia	BIS ALISE jaunā kataloga demonstrācija	1	<i>Attālināti</i>
3.	Rīgas NVO nams	“AI rīki iesācējiem. Kā lietot mākslīgo intelektu vizuālo materiālu izveidē?” Bezmaksas rīki, ko var izmantot vizuālo materiālu rediģēšanā.	3	<i>Attālināti</i>
4.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?”	3	<i>Attālināti</i>
5.	LNB bibliotēku attīstības centrs	“Mākslīgais intelekts un medijpratība: iespējas un izaicinājumi”.	4	<i>Attālināti</i>
6.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs.	12	<i>Attālināti</i>
7.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	“Vecāku iesaiste bērnu lasītprīka veicināšanā”.	4	<i>Attālināti</i>
8.	Ogres novada pašvaldība	Par 2025. gada budžetu	1	<i>Attālināti</i>
9.	LNB bibliotēku attīstības centrs	Medijpratība skolās – kā mācīt un mācīties?	2,5	<i>Attālināti</i>
10.	LNB bibliotēku attīstības centrs	“Medijpratības meistarību” programma.	2024. gada oktobris – 2025. gada maijam	<i>Attālināti un klātienē</i>

Tabula " OCB apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Zero Waste, atskats 2023.g.paveiktajā	4	<i>Klātienē</i>
2.	Jauni akcenti bibliotēku darbā, akreditācija	2	<i>Klātienē</i>
3.	Sieviete sievietei	4	<i>Klātienē</i>
4.	Valoda un vide	6	<i>Klātienē -Rīgā</i>
5.	Ventspils bibliotēkas un Tukuma smukumi	12	<i>Klātienē -Ventspils</i>
6.	Aktuālie projekti Ogres novada bibliotēkās	1,5	<i>Attālināti</i>
7.	Aktualitātes ES līdzfinansētā projektā, medijpratībā, Kultūras un tūrisma pārvaldes darbā. Bibliotēkas tēla veidošana sociālajos tīklos.	4	<i>Klātienē</i>
8.	Gada pārskats, novadpētniecība, ALISE, kulturaskarte.lv, Lasītrosmes projekts	4	<i>Klātienē</i>
9.	Ogres novada pašvaldības iestāžu apmeklējums	4	<i>Klātienē - Ogre</i>

Bērnu un jauniešu apkalpošanā attālināti noklausīti vairāki kursi.

Finansējums personāla attīstībai vērtējams labi. Bibliotēkas budžetā tiek piešķirts finansējums apmācībām.

Problēmas personāla jomā nav.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Aktīvo lietotāju skaits palielinājies. Salīdzinājumā ar 2023. gadu lasītāju skaits palielinājies par vairāk kā 8 %. Palielinājies tieši bērnu lasītāju skaits, jo Birzgales pamatskolas skolēni apmeklē pagasta bibliotēku. Skolēniem bibliotēka ir kā tikšanās vieta pēc skolas, kā arī vieta, kur sagaidīt sabiedrisko transportu, lai nokļūtu uz mājām.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji", uzrāda pieaugumu, izņemot iedzīvotāja skaita samazinājumu, kas ir tendence visā Latvijā.

Samazinājies bibliotēkas apmeklējuma skaits par 12 %. Skaidrojams ar to, ka bibliotēka bija slēgta vienu mēnesi vasarā, jo bija remonts. Lai gan bibliotēkā tika rīkoti daudzveidīgi pasākumi dažādām mērķa grupām, bibliotēku apmeklēja tieši neregistrēti lietotāji.

Virtuālais apmeklējums pieaudzis par 50,6 % salīdzinājumā ar 2023. gadu. Bibliotēka aktīvi darbojas sociālajos tīklos. Publicē ierakstus bibliotēkas mājas lapā.

Izniegums palielinājies par 6,6 %. Grāmatu izniegums palielinājies par vairāk kā 9,6 %, diemžēl samazinājies izniegums periodiskajiem izdevumiem par 18,4 %.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	223	247	267	+10,7%;+8,09%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	57	72	123	+26,3%;+70,8%
Bibliotēkas apmeklējums	3397	4730	4162	+39,2%;-12%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	573	1027	1465	+79,2%;+42,6%
Virtuālais apmeklējums	17	2010	3028	+118%;+50,6%
Izsniegums kopā	5389	6392	6820	+18,1%;+6,6%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3248	3173	3480	-2,3%;+9,6%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1814	3558	2902	+96,1%;-18,4%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	467	573	650	+22,67%;+13,4%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	13,7%	15,1%	17%	+1,4%; +17%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	20%	25%	18,6%	+4%;+18,6%
Iedzīvotāju skaits	1613	1631	1566	+1,12%;-3,9%

Iedzīvotāju skaits un bērnu skaits izgūts no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes vietnes. Diemžēl Latvijā dzimstība joprojām ir divreiz mazāka par mirstību. Birzgales pagasta iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 3,9 %.

Bibliomāts tika uzstādīts 2022. gada decembrī. Divu gadu laikā (garantijas laiks) izrādījās nekvalitatīvs. Biežās tehniskās problēmas, pat vairākas reizes mēnesī. Bija bibliotēkas darbinieka nepārtraukts stresa radītājs, jo sākot darba dienu nevarēja paredzēt, vai bibliomāts darbosies. Nemitīga atvairošanās bibliotēkas lasītājiem, par bibliomāta tehniskajās problēmām. Tika sastādīts defektācijas akts un bibliomāts atgriezts piegādātājiem novembra sākumā.

Pakalpojums ir nepieciešams, jo bibliotēkas lasītāji izmantoja. Gada nogalē ikdienā visbiežāk saņemtas lietotāju atsauksmes par šo pakalpojumu. Pakalpojums tiek gaidīts, kad tiks nodrošināts nākamajā gadā, jo ir ielānāti līdzekļi bibliotēkas budžetā kvalitatīvam bibliomātam.

Visbiežāk tika izmantota grāmatas nodošanas iespēja. Tika veikta uzskaitē par bibliomāta nodotajām grāmatām. Mēnesī vidēji tie bija desmit lasītāji, un grāmatu skaits, ka mēnesī nodotas bibliomātā bija vairāk par 20 grāmatām. Bibliotēkas parādnieki izmantoja bibliomātu.

E-grāmatu bibliotēku izmanto neliela daļa bibliotēkas lietotāju. Bibliotēkā ir informācija par šo pakalpojumu. Lasītavā pie katra datora ir informācija drukātā veidā par 3td e-grāmatu bibliotēku. Lasītāji atzīst, ka tomēr grāmatas fiziska turēšana rokās sniedz emocionālāku labsajūtu. Lai gan bibliotēkā pārskata periodā reģistrējušies jauni lasītāji, neviens no viņiem nepiekrita autorizācijas datu izveidei. Atteikuma iemesls – nav vajadzības. Pieredze liecina, ka tomēr pēc kāda laika autorizācijas dati ir vajadzīgi. Visbiežākais iemesls nonākšana slimnīcā, kur lietotājs izlemj lasīt 3td e-grāmatas, jo fiziskās grāmatas neviens no tuviniekiem nepiegādā. Konkrētajā situācijā autorizācijas dati nosūtīti attālināti.

Bibliotēkā palielinājies reģistrēto lasītāju skaits. Reģistrēti 20 jauni lasītāji. Gandarījums par to, ka kļūstot par pagasta iedzīvotāju, reģistrējās arī pagasta bibliotēkā.

Bibliotēka pieejama personām ar īpašām vajadzībām – jo bibliotēkas ēkā ārpusē ir izveidota uzbrauktuve, kas ir ērta nokļūšanai bibliotēkas telpās.

Pārskata periodā saņemts dāvinājums no Viegļās Valodas aģentūras. Krājums papildināts ar vienu grāmatu vieglajā valodā "Dullais Dauka un citi".

Tabula “Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā”

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	
Grāmatas vieglajā valodā	1

Visbiežāk pasākumi bibliotēkā tiek sadalīti tikai divās mērķgrupās – pieaugušie un bērni. Interesu grupām atsevišķi pasākumi nav rīkoti.

Ļoti labas atsauksmes no apmeklētājiem un interese no citām publiskajām bibliotēkām tika iegūtas pēc pasākuma - rokrakstu speciālistes Iritas Rozentāles viesošanās bibliotēkā.

Pasākums notika dzejas mēnesī – septembrī. Pasākuma laikā atnākušie apmeklētāji ieguva zināšanas par savu rokrakstu. Ikvienam bija jāuzraksta viens teikums, pēc kura arī tika veikta analīze, gan burti, slīpums, lociņi, cilpiņas pēc visa tā varēja izzināt cilvēka personību. Irita Rozentāle 2024. gadā izdeva dzejas krājumu - Dvēseles lidojums, kurā ir apkopoti 30 gadu laikā uzrakstītie darbi. Grāmata ar ierakstu ir pieejama bibliotēkas krājumā. Pasākumā tika apvienotas divas tēmas – dzeja un rokraksta analīze.

Atsaucoties uz bibliotēkas lasītājas ieteikumu sociālajā tīklā *facebook* ierakstā. Novembrī bibliotēkā savu grāmatu “Sapņu mednieku ceļojums: pirmie soļi pasaulē” prezentēja Jēkabs un Alīna Andrušaiti. Pasākums izvērtās ļoti sirsnīgs, apmeklētāji uzdeva daudz jautājumu par ceļošanu. Pasākums notika vēlu vakarā plkst. 18.00 darba dienā. Secinājums pasākuma norises laiks neietekmē apmeklētāju skaitu.

Bibliotēkas vadītāja atsauca aicinājumiem - izglītot, informēt lasītājus gan par alveju, gan kakao pupiņām. Visi pasākumi bibliotēkā bijuši bezmaksas. Bibliotēkas vadītāja secina, ka ir bibliotēkas lietotāji, kas apmeklē visu pasākumus, kas notiek bibliotēkā. Daļa ir tādi, kas ikdienā nav bibliotēkas lietotāji, bet apmeklē tikai pasākumus.

Pasākumi gada laikā bijuši dažādi ikvienai gaumei.

Uzziņu un informācijas darbs ir ikdienas darbs. Visbiežāk tīmeklī ir bijis jāmeklē iestāžu kontakti, arī vilcienu un autobusu saraksti.

Birzgales pagasta iedzīvotājiem digitālās nedēļas ietvaros no 13. maija līdz 18. maijam notika individuālas konsultācijas par kā to, kā samaksāt rēķinus internetbankā, kā aizpildīt iesniegumu un nosūtīt. Kā iegūt un izmantot e-parakstu.

Plānots nākotnē medijpratības nodarbības vadīt pirmsskolai un sākumskolai, tādēļ oktobrī uzsāktas mācības - semināru cikls “Medijpratības meistari”.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	223	247	267	+10,76%;+8%
Autorizētie lietotāji kopā	39	49	51	+25,6%;+4%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	2	10	2	+80%;-80%

SBA rādītāji salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir mazliet samazinājušies. Visbiežāk pieprasītās grāmatas tieši ir bijušas nozaru literatūra (studentiem), daiļliteratūra. Tādēļ arī tiek izmantots SBA.

No Ogres Centrālās bibliotēkas grāmatas SBA kārtā tiek piegādās reizi mēnesī, apvienojot ar semināru apmeklēšanu, bet no Ķeguma pilsētas bibliotēkas vairākas reizes mēnesī, skatoties pēc pieprasījuma. SBA pakalpojumu gada laikā izmantojuši 48 lasītāji.

Uz citām bibliotēkām nosūtītas 16 grāmatas. Šogad pirmo reizi SBA saņemas grāmatas no Lielvārdes pilsētas bibliotēkas, Rembates un Suntažu pagastu bibliotēkām.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	78	88	70
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	5	6	16
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits			

Problēma pakalpojumu jomā bija tikai bibliomāts. Risinājums kvalitatīva bibliomāta iegāde.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

Pārskata periodā komplektēšanas prioritātes bija daiļliteratūra (latviešu un ārzemju), bērnu literatūra un nozaru literatūra. Bibliotēka iespēju robežās nodrošina visas lasītāju vajadzības un pieprasījumus visām bibliotēkas mērķa grupām.

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas dokuments pievienots 1. pielikumā, pēc kura arī vadoties tiek iepirktas grāmatas. Jaunu grāmatu iegāde notiek pa gada ceturkšņiem. Pārskata periodā iegādātas grāmatas no vairākiem piegādātājiem: SIA VIRJA LK, Latvijas Grāmata, Zvaigzne ABC, SIA Jānis Roze.

Finansiālais nodrošinājums krājumam ir palielinājies. Salīdzinot ar 2022. gadu finansējums grāmatām 2024. gadā palielinājies par 978 eiro.

Turpmākajos gados paredzēts palielināt finansēju periodiskajiem izdevumiem, kas ir viens no akreditācijas komisijas ieteikumiem.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2959	2800	3035
<i>t. sk. grāmatām</i>	1450	1795	2428
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	600	600	607
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1,8	1,7	1,9
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2959	2800	3035

13. maijā notika krājuma inventarizācija, kas notika divas dienas. Bibliotēkas krājumā atradās 6419 grāmatas.

Komisijas secinājumi par bibliotēkas krājuma uzskaiti, krājuma dokumentu stāvokli, par trūkstošajiem dokumentiem:

- uzskaiti BIS Alise tiek veikta precīzi;
- krājuma fiziskais stāvoklis labs, aktuāls, izvietojums pārskatāms.

Komisijas priekšlikumi:

- regulāri salīdzināt Ogres novada grāmatvedības uzskaites datus ar BIS Alise,
- nākamo krājuma inventarizāciju plānot 2032. gadā.

2024. gadā bibliotēkas krājums papildināts par 576 izdevumiem. Krājums papildināts ar 312 grāmatām, kas iegādātas gan ar pašvaldības finansējumu, gan dāvinājumiem. Daiļliterāras grāmatas tiek rūpīgi izvērtētas krājuma atbilstībai. Visbiežāk tiek papildinātas sērijas izdevuma grāmatas. No nozaru literāras krājums visvairāk papildināts ar psiholoģijas grāmatām.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	613	646	576
<i>t. sk. grāmatas</i>	280	313	312
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	61	88	67
<i>t. sk. bērniem</i>	123	141	76
Izslēgtie dokumenti	361	255	490
Krājuma kopskaits	5917	6308	6394
Grāmatu krājuma apgrozība	0,5	0,5	0,9
Periodisko izdevumu apgrozība	1,8	1,6	2,00

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā notiek katru gadu.

Katru gadu tiek iegādātas jaunas spēles, kas ir aktuālas jauniešiem. Bibliotēka saņēmusi arī dāvinājumu no privātpersonas – galda futbolu. Aktīvi arī tiek spēlēti jauniešu vidū.

Jaunas puzzles vairāk netiek iegādātas, jo ir zaudējušas aktualitāti. Jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšanai ir neliela. Katru gadu tiek papildinātas galda spēles.

Bibliotēkā ir pieejamas divas abonētās datubāzes, ko var izmantot lietotāji. Datubāzu izmantojums ir palielinājies. Tiek sniegtas individuālas konsultācijas skolēniem pie datora, ka var izmantot letoniku, nevis tikai google meklēšanas iespējas.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Datubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	70	53	165
News			
lejuplāžu skaits	15	8	44
Citas			

Krājuma popularizēšana ir ikdienas darbs. Tiek veidotas tematiskās izstādes katru mēnesi - nozaru literāras popularizēšanai.

Lai popularizētu Letonikas datu bāzi, skolēniem bija iespēja meklēt atbildes uz jautājumiem par Latvijas vēsturi, novembra viktorīnā "Mana Latvija". Diemžēl atsaucība bija ļoti zema.

Programma "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" tika publicēts bibliotēkas facebook lapā. Krājums tika papildināts par 14 grāmatām par summu 159,12 eiro. Grāmatu sadalījums līdzvērtīgs. Pieaugušajiem 7 grāmatas un 7 grāmatas bērniem un jauniešiem. Grāmatas ir pieprasītas un lasītāji tās lasa. No piedāvājuma bibliotekārs varēja atlasīt nepieciešamās grāmatas krājumam. Tika atlasītas arī 2023. gadā izdotās grāmatas.

Darbs ar bibliotēkas parādniekiem ir sistemātisks. Reizi mēnesī tiek izsūtītas īsziņas, par grāmatu termiņa beigām, lūgums grāmatas atnest/ievietot bibliotēkā. Pierādījies fakts, ka parādnieki grāmatas ievieto bibliotēkā.

Parādnieku skolēnu skaits nav liels. Grāmatas bibliotēkai jāatnes līdz skolas mācību gada beigām. Pieredze, liecina, ja skolēns grāmatu līdz maija beigām neatnes, tad septembrī, tā grāmata, jau mājas nav atrodamā, un ir jāatlīdzina grāmatas vērtība, nopērkot jaunu grāmatu vietā

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Birzgales pagasta bibliotēkā reģistrēto lasītāju bērnu un jaunieši vidū vērojams pieaugums. 123 reģistrēti lietotāji. Pieaugums salīdzinot ar 2022. gadu ir 70,8 %. Ar jauniešiem strādā viens darbinieks, kas arī strādā ar pieaugušajiem.

Pieaudzis arī apmeklējuma skaits, bērni un jaunieši biežāk apmeklējuši bibliotēku. Visbiežāk, tā ir atpūta pēc skolas, tiek gaidīts satiksmes autobuss uz mājām vai arī interešu pulciņi, kas notiek vakaros Birzgales tautas namā.

Veismīga ir sadarbība ar PII “Birztaļņa” visām grupiņām un Birzgales pamatskolas skolotājiem. Tiek rīkoti gan pasākumi, gan izstādes. Veismīgs pasākums, kas ļoti patika bērniem, bija “Dzejolim pa pēdām”. Bērni bibliotēkas telpās sekoja krāsainajām pēdām, kas veda tālāk uz uzdevumu, kas bija kopīgi jāizpilda, jāsaliek dzejoļa rindas. Bērni izteica nožēlu par to, ka tik maz pēdu bija bibliotēkā, viņi būtu vēl vairāk meklējuši uzdevumus.

Sadarbība ar Birzgales pamatskolu jau vairākus gadus kopā ir pasākums “Nacionālā skaļā lasīšana”. Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja jau vairākus gadus ir žūrijā, kas palīdz izvērtēt skolēnus. Kā arī kopīgi tiek organizētas balviņas visiem skolēniem, kas piedalījās ar savu izteiksmīgo lasījumu.

Pirmo reizi bibliotēka piedalījās Ziemeļvalstu literatūras nedēļā. Tika organizēts rīta lasījums bērniem no grāmatas “Lasis Stasis un Atlantijas okeāns”. Rīta lasījumu klausījās PII “Birztaļņa” 10 bērni.

Bērnu un jauniešu žūrijas grāmatu vērtēšanā notiek sadarbība ar Birzgales pamatskolas bibliotēku. Bērni lasa žūrijas grāmatas gan pagasta bibliotēkā, gan skolas bibliotēkā. Grāmatu ekspertu skaits, kas aizpildīja anketas – 20 bērni.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem ir to uzvedība. Ikdienā viņiem ir jāatgādina elementāras cieņas un pieklājības robežas. Pēcpusdienās bibliotēkas vadītāja kļūst par “apsargu”, jo ir nemitīgi jāseko līdzi jauniešu uzvedībai.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Bibliotēkā pieejami novadpētniecības materiāli par Birzgales pagasta vēsturi un bibliotēkas vēsturi. Birzgalē atrodas arī muzejs “Rūķi” tādējādi ievērojamu darbu novadpētniecības izpētē veic arī muzejs.

Novadpētniecības krājums tiek uzglabāts bibliotēkas lasītavā, kas ir pieejams bibliotēkas apmeklētājiem.

Birzgales pagasta bibliotēkā rūpīgi tiek vākti un glabāti novadpētniecības materiāli, kas tiek kārtoti mapēs. Svarīga novadpētniecības darba sastāvdaļa un informācijas avoti par novadu un tā cilvēkiem ir laikraksti: “Birzgales Avīze”, “Ķeguma Novada Ziņas”, “Savietis”.

Bibliotēkas galvenie darba virzieni novadpētniecības jomā saistīti ar pagasta vēsturi, kā arī novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu un apkopšanu.

Birzgales pagasta bibliotēkas lasītavā ir pieejami materiāli par bibliotēkas vēsturi un Birzgales novadniekiem. Kopā tās ir 9 mapes, kas bibliotēkas darbības laikā tiek papildinātas. No 2003. gada ir apkopotas ziņas par Birzgales pagasta vēsturi. Informācija par Birzgales rakstniekiem “Rakstnieki - mūsu novadnieki”. “Birzgales pagasta bibliotēkas vēsture” apkopota foto albumā ar unikālām rokrakstu vēstulēm. Informācija arī par Lindes parku un Birzgales pamatskolu. Kā arī atsevišķas novadnieku mapes: Ēriks Hānbergs, Elga Sakse un Aigars Apinis. 2018.gadā izveidota mape par Evitu Gūtmani.

Lai popularizētu kultūras mantojumu un veicinātu patriotismu katru gadu rudenī, sadarbībā ar Birzgales pamatskolu, tiek organizēta mācību ekskursija uz A. Pumpura dzimto māju vietu.

Novadpētniecības materiālu izmantojums ir ļoti zems. Reti tiek jautāti materiāli par pagasta vēsturi, tematisko mapju izmantojums tiek nodrošināts vienīgi bibliotēkas izstāžu veidošanai.

Diemžēl bibliotēkās lasītavā atrodamā informācija par pagasta vēsturi un bibliotēkas vēsturi nav digitalizētas. Risinājums digitalizācijai - piesaistot cilvēkresursus vai brīvprātīgos.

Novadpētniecības resursu apzināšanai nozīmīga loma ir cilvēkresursiem, diemžēl viena cilvēka vadītai bibliotēkai visu novadpētniecības krājumu aptvert nav iespējams. Nākotnes risinājumu redzu sadarbībā ar muzeju “Rūķi” un Birzgales pamatskolas skolēnus iesaistot novadpētniecības materiālu krājuma paplašināšanai.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Pārskata periodā projekti nav veikti.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana ir nerimstošs ikdienas darbs. Publicitāte ir svarīga bibliotēkas tēla veidošanā. Bibliotēkas pakalpojumi publicēti reģiona bibliotēkas mājaslapā, sadaļā <https://www.ocb.lv/keguma-novads/keguma-novada-birzgales-pagasta-biblioteka/> un bibliotēkas mājaslapā <https://birzgales-biblioteka.mozellosite.com/pakalpojumi/>. Latvijas Kultūras datu portāls (www.kulturasdati.lv) ir zināms tikai profesionāļiem, kas strādā kultūras nozarē. Bibliotēkas lietotāji šo tīmekļvietni neizmanto, lai iegūtu informāciju.

Sabiedrības informēšana par bibliotēkas veidotu pasākumu neaprobežojas tikai ar afišas izvietojumu sociālajos tīklos, bet gan arī atskatu par pasākuma norisi.

Informācija par Birzgales pagasta bibliotēku tīmeklī ir daudzveidīga. Bibliotēkai ir sava mājaslapa, kas tika veidota kā profesionālas pilnveides eksāmena darbs digitālajā mārketingā - izveidota 2022. gadā mājaslapa (<https://birzgales-biblioteka.mozellosite.com>), kurā arī informācija tiek papildināta. Lai nepieļautu informācijas dublēšanos ar sociālo tīklu platformu bibliotēkas *facebook* profilā informācija tiek izvietota vairākas reizes nedēļā, savukārt mājaslapā tikai vienu reizi mēnesī. Analizējot Google Analytics datus mājaslapa tiek meklēta izmantojot meklēšanas programmas, tikai neliela daļa apmeklētāji – vienkārši pārlūkā ierakstot adresi, vai arī no kāda ieraksta sociālajos tīklos. Izmantojot Google Analytics tiek pieņemti pamatoti lēmumi par to, kā uzlabot mārketinga stratēģiju un pašu mājaslapu. Mājaslapas virtuālā apmeklējuma pieaugums izskaidrojams ar to, ka 2024. gada pavasarī notika bibliotēkas akreditācija.

Bibliotēkas vadītāja administrē abas tīmekļvietnes.

Bibliotēkas *facebook* profilā mazākais ierakstu (sociālo tīklu saturvienību) skaits 2024. gadā bijis janvārī un jūlijā tie ir bijuši 8 ieraksti. Savukārt decembrī mēnesī ir izveidoti 15 ieraksti.

Populārākais ieraksts ir bijis atskats par 2024. gadu. Secīgi izvietotas fotogrāfijas ar komentāriem par notikumiem bibliotēkā.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	130
Instagram	
TikTok	
YouTube	
X	

Bibliotēkas vadītāja uzskata, ka bibliotēkai nav jābūt atrodamai, visos iespējamajos sociālajos tīklos, bet gan tur, kur atrodas lasītāji. Lai ikdienā būtu daudzveidīga informācija sociālajos tīklos, tai būtu jābūt atsevišķai vakancei, pie lielā darba apjoma, pie informācijas daudzuma, kas jāpublicē sociālajos tīklos.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību ir notikusi visus gadus. Apvienojoties vairākām pagasta pārvaldes pašvaldības institūcijām vienā dienā tiek izmantots pārvaldes transports uz attālākiem maršrutiem. Gada nogalē Birzgales tautas nama, muzeja un komunālās daļas, bibliotēkas darbinieki brauca uz Jēkabpili. Pārskata periodā pārvaldes transports tika izmantots, lai aizbrauktu uz Ogrī un nogādātu grāmatas SBA uz Ogres Centrālo bibliotēku un Ķeguma bibliotēku.

Regulāra sadarbība ir arī ar Birzgales pamatskolas pedagogiem, tiek plānoti pasākumi, vai izstādes kurās piedalās skolēni. Regulāri bibliotēkas telpās tiek izliktas zīmējumu izstādes.

Ikgadēja sadarbība jau vairākus gadus ir ar Birzgales pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju Vitu. Katru gadu tiek organizēta mācību ekskursija uz rakstnieka A.Pumpura dzimto māju vietu Birzgales pagastā.

Birzgales pamatskolas 1. klases skolēni un skolotāja apmeklēja bibliotēku oktobrī, lai iepazītu pagasta bibliotēkas pakalpojumus.

Sadarbība ir ar Birzgales pamatskolas skolas bibliotekāri ikdienas profesionālajos jautājumos un “Nacionālās skaļās lasīšanas” organizēšanā. Birzgales pagasta vadītāja katru gadu tiek piesaistīta žūrijā.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā ir Birzgales pamatskolas pedagogi un PII “Birztaļņa”.

Pārskata periodā PII “Birztaļņa” bija regulāri apmeklētāji. Bērni apmeklēja arī vairākus pasākumus bibliotēkā.

Sadarbības partneris, kas nodrošina Birzgales bibliotēkas pakalpojumus: SIA „Tieto Latvia” – BIS ALISE uzturēšana. Bibliotēkas krājuma papildināšana (dāvinājums) no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centrs – lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.

Sadarbība notiek arī ar Ogres Centrālo bibliotēku metodiskajā darbā. Pieredzes bagātie kolēģi vienmēr sniedz palīdzību ikvienā jautājumā.

Sadarbība arī notiek arī ar tuvāko bibliotēku vadītājām (Ķegums, Tome). Ikdienā tās ir konsultācijas par darba jautājumiem, arī SBA, apmeklēti arī pasākumi tuvākajās bibliotēkās.

Sadarbības novadpētniecības darbā ir ar Birzgales pagasta muzeju “Rūķi”. 2024. gada septembrī Birzgales pamatskolas atzīmēja 175. gadu jubileju, tad arī aktualizējās novadpētniecības materiāli par Birzgales pamatskolas vēsturi.

Vairākus gadus ir sadarbība ar Ogres Tūrisma informācijas centru par ceļvežu un apskates objektiem, aktīvo atpūtu, ēdināšanas un izklaides iespējām Ogres novadā izvietojumu bibliotēkas telpās.

Sadarbojoties ar Ogres Mūzikas un Mākslas skolas filiāli Ķegumā, tika noorganizēta skolotājas Zanes Raičenokas – Raišonokas ilustrāciju zīmējumu izstāde, kas bija apskatāma bibliotēkas telpās trīs mēnešus.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja

Inga Daudze

24.01.2025

Pielikumi

1.pielikums

BIRZGALES PAGASTA BIBLIOTĒKAS KRĀJUMA ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA

1. Finansējuma politika

Krājuma papildināšanas iespējas:

- 1) Ogres novada pašvaldības piešķirtais finansējums,
- 2) dāvinājumi,
- 3) projekti

Dāvinājumi tiek pieņemti gan no privātpersonām, gan fondiem un iestādēm. Kā dāvinājumi tiek pieņemta literatūra, izvērtējot katru grāmatu atsevišķi.

2. Krājuma komplektēšanas politika

Literatūras atlasē principi balstīti uz mērķtiecīgu dažādu lietotāju grupu informacionālo vajadzību apmierināšanu:

- Mācību un studiju veicināšanai,
- Individuālās tālākizglītības un mūžizglītības atbalstīšanai,
- Informētas, saskaņotas un integrētas sabiedrības veidošanas veicināšanai,
- Praktiska rakstura informācijas, izziņu un padomu ieguvei,
- Visu vecumu grupu lasīšanas aktivitāšu atbalstīšanai,
- Skolu un izglītības iestāžu atbalstīšanai,
- Kultūras mantojuma, tradīciju, zinātnes un mākslas apzināšanai.

Fonda komplektēšanā dominē iespieddarbi latviešu valodā.

Resursu veidi: monogrāfijas, seriālizdevumi, periodika.

3. Krājuma glabāšanas politika

Bibliotēkas krājums atrodas bibliotēkas abonementā un lasītavā. Lasītavā izvietotas bērnu grāmatas un novadpētniecības materiāli. Laikraksti un žurnāli tiek glabāti 3 gadus bibliotēkas krātuvē. Ogres novada, Birzgaļes pagasta laikraksti un ar novadpētniecību saistīti materiāli tiek glabāti mūžīgi.

4. Krājuma izvērtēšanas politika

Tiek izmantotas krājuma izpētes metodes, kas orientētas gan uz krājuma saturu, vecumu, valodu, struktūru un izmantošanu.

5. Krājuma norakstīšanas politika

Regulāri atslogot krājumu no neaktuālās, maz pieprasītas un nolietotas literatūras. Norakstīšanas akti gada robežās tiek iesniegti līdz tekošā gada novembra mēnesim.

Izdevumu norakstīšanas iemesli:

- nolietoti,
- novecojuši pēc satura,
- liekie dubleti,
- lasītāju nozaudēti, ko atvieto ar līdzvērtīgiem.

Birzgaļes pagasta bibliotēkas vadītāja
07.03.2023.

Inga Daudze

2.pielikums

25.11.2024. Tikšanās bibliotēkā ar Alīnu un Jēkabu Andrušaitiem, par ceļojumiem un grāmatas izdošanu.

NACIONĀLĀ SKAĻĀ LASĪŠANAS 1. POSMS IR NOSLĒDZIES.
PALDIES 5. KLASES SKOLĒNIEM PAR LASĪJUMIEM.
10. MAIJĀ BIRZGALES PAMATSKOLU PĀRSTĀVES ANNA

BIRZGALES BIBLIOTĒKA